

PESHOBDA GI DIASTAZA VA SHAKLLI ELEMENTLAR MIQDORINI O'RGANISH UCHUN YIG'ISH

Sayfutdinova Z. A.

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Kundalik peshobni to'plash kerak, ya'ni bir kunda butun peshob. Bunday holda, peshob bilan idishni salqin joyda saqlash kerak (optimal ravishda — pastki javondagi muzlatgichda - 4-8°C haroratda), uning muzlashiga yo'l qo'ymaslik kerak. Kundalik peshobning katta miqdori bilan uning faqat bir qismini tahlil qilish uchun laboratoriyaga olib kelish mumkin. Umumiy hajmdan 50-100 ml toza konteynerga quyiladi, shundan so'ng peshobni yo'nalish bilan birga laboratoriyaga yetkazib beradi. Qandli diabet bilan peshobda belgilangan (shifokor tomonidan belgilangan) vaqt oralig'ida to'plangan glyukozani aniqlash ham mumkin.

Peshob diastazasi. Amilaza oshqozon osti bezida ishlab chiqariladigan va oshqozon osti bezi sharbatining bir qismi bo'lgan bir nechta fermentlardan biridir.

Tadqiqot usuli: biokimyoviy.

Ko'rsatmalar: oshqozon osti bezi patologiyasi belgilari (kuchli qorin va bel og'rig'i), oshqozon osti bezi bilan bog'liq saraton kasalligini davolashni nazorat qilish, haroratning oshishi, ishtahani yo'qotish, qusish, oshqozon osti bezi kasalliklarini davolash samaradorligini, buyraklar faoliyatini nazorat qilishda, oshqozon osti bezi kasalliklarida amilaza faolligi oshishi yoki kamayishini kuzatish paytida tavsiya etiladi.

Tadqiqot materiallari: kunlik siydik. Bemorni tayyorlash: tadqiqotdan bir kun oldin spirtli ichimliklar ichmaslik, diuretik dorilar-2 kun davomida ichmaslik kerak. Tadqiqotdan 12 soat oldin o'tkir, sho'r ovqatlar, siydik rangini o'zgartiradigan ovqatlar (masalan, lavlagi, sabzi, ko'k, rezavorlar, rovoch va boshqalar) iste'mol qilinmaydi. Bir kun oldin diuretiklar, b vitaminlari, furagin, antipirin, aspirin kabi dorilarni iste'mol qilmaslik kerak. Ayollar hayz paytida siydik tekshiruvidan o'tmasliklari kerak. Kundalik siydikni yig'ish paytida (kun davomida) jismoniy va hissiy stressni o'tkazmaslik kerak.

Siydikni yig'ish tartibi: siydik bir kun ichida yig'iladi. Siydikni yig'ishdan oldin siz tashqi jinsiy a'zolarning gigienik tarafdin toza bo'lishi kerak. Yig'ish paytida siydikni muzlatgichda +4 - +8°C haroratda saqlash kerak.

Addis-Kakovskiy testi. Peshobni tekshirishning miqdoriy usuli bo'lib, u kuniga chiqarilgan peshobni to'plash, hisoblash kamerasi yordamida kichik namunadagi cho'kindi qizil qon tanachalari, oq qon hujayralari va peshob silindrlari sonini aniqlash va keyinchalik peshobning kunlik miqdoriga qayta hisoblashdan iborat.

1910 yilda Kiev imperator Sankt-Vladimir universiteti tibbiyot fakultetining xususiy dotsenti A. F. Kakovskiy tomonidan taklif qilingan va 1925 yilda Stenford universiteti (AQSh) professori Tomas Addis tomonidan takomillashtirilgan.

U ayiruv tizim kasalliklarini pielonefrit va glomerulonefrit, uretrit differensial tashxislash uchun ishlatiladi. Kasallik hujayra elementlarining (leykotsitlar va qizil qon tanachalari) soni va nisbati bo'yicha laboratoriya tashxisi qo'yilgan.

